

## การเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงอาการโดยใช้ MEW score Symptom Monitoring by MEWS

เพชรรัตน์ ยอดเจริญ  
Phetcharat Yodchareon

Received: May 25, 2021; Received in revision: July 9, 2021; Accepted: July 15, 2021

### หลักการและเหตุผล

ความเสี่ยงทางคลินิกเป็นคุณภาพพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของโรงพยาบาล เนื่องจากเมื่อเกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยและครอบครัว การค้นหาความเสี่ยงทางคลินิกและการเฝ้าระวังอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยเพื่อพัฒนาปรับปรุงระบบการให้บริการกระบวนการดูแลผู้ป่วยสามารถช่วยลดความเสี่ยงดังกล่าวได้ โดยอาศัยเครื่องมือในการช่วยเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย Modified Early Warning Sign :MEWS<sup>[1]</sup> เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่น่าสนใจในการคัดกรองภาวะวิกฤติ เป็นการเฝ้าระวังเชิงรุกเพื่อให้การตอบสนองอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยที่นำไปสู่การเกิดภาวะหัวใจหยุดเต้นและให้การช่วยเหลืออย่างทันท่วงที โดยใช้การประเมินระดับความรุนแรงของผู้ป่วยจากข้อมูลสรีรวิทยาของผู้ป่วย 5 อย่าง ได้แก่ ความดันโลหิตตัวบน (systolic blood pressure) ชีพจร (heart rate) อัตราการหายใจ (respiratory rate) อุณหภูมิร่างกาย (body temperature) และระดับความรู้สึกตัว (level of consciousness) แต่ละข้อมีการแบ่ง

ช่วงคะแนนเป็น 0-3 หากมีการประเมินทุกข้อแล้วมีคะแนน 5 ขึ้นไปถือว่ามีความเสี่ยงสูง

พยาบาลเป็นบุคลากรที่อยู่ใกล้ชิดผู้ป่วยมากที่สุดการประเมินอาการเป็นหนึ่งในกระบวนการพยาบาลที่มีความสำคัญ การเฝ้าระวังอาการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดักจับอาการผิดปกติเพื่อให้การช่วยเหลือผู้ป่วยได้อย่างรวดเร็วทันท่วงทีทำให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้ป่วย จะสามารถให้การช่วยเหลือผู้ป่วยได้อย่างทันท่วงทีสามารถช่วยลดการเกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงหรือสามารถตรวจจับสัญญาณก่อนที่ผู้ป่วยจะเข้าสู่ภาวะวิกฤติได้ ทำให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลรักษาอย่างรวดเร็วทันเวลา<sup>[2-3]</sup>

งานพยาบาลศัลยกรรมกระดูกและข้อสามัญและเวชศาสตร์ฟื้นฟู เป็นหน่วยงานที่ให้การดูแลผู้ป่วยในภาวะกึ่งวิกฤติ ประกอบไปด้วยบุคลากรที่มีประสบการณ์ที่แตกต่างกันและสมรรถนะของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยมีหลากหลาย ทำให้บางครั้งการคัดกรองอาการผู้ป่วยไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

จากสถิติการดำเนินงานที่ผ่านมางานการพยาบาลศัลยกรรมกระดูกและข้อสามัญ

พยาบาล งานการพยาบาลศัลยกรรมกระดูกและข้อสามัญและเวชศาสตร์ฟื้นฟู ฝ่ายการพยาบาล  
โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปทุมธานี 12120  
Registered nurse, Orthopaedics and rehabilitation ward, Thammasat University Hospital,  
Thammasat University, Pathumthani, 12120 Corresponding E-mail: yotchareon.aom@gmail.com

และเวชศาสตร์ฟื้นฟูได้เกิดอุบัติการณ์การย้ายเข้าสู่หอผู้ป่วยวิกฤติโดยไม่วางแผน 1 ราย และมีการกู้ชีพฉุกเฉินที่หอผู้ป่วย 1 ราย เนื่องจากไม่มีเครื่องมือในการเฝ้าระวังอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย การใช้สัญญาณเตือนภัย (Modified Early Warning Sign: MEWS) เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการประเมินเพื่อเฝ้าระวังอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยช่วยให้ผู้ป่วยได้รับการตอบสนองต่ออาการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สามารถช่วยให้ผู้ป่วยพ้นจากภาวะวิกฤติ ลดอัตราการเสียชีวิต ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพันธกิจของโรงพยาบาลในการให้บริการที่เป็นเลิศในการรักษาพยาบาล การฟื้นฟูป้องกันโรค และการสร้างเสริมสุขภาพแก่ประชาชน งานการพยาบาลศัลยกรรมกระดูกและข้อสามัญและเวชศาสตร์ฟื้นฟู จึงได้คิดจัดทำโครงการพัฒนาการเฝ้าระวังอาการโดยใช้ Modified Early Warning Sign (MEWS) ขึ้น

### วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาระบบการประเมินผู้ป่วยก่อนเข้าสู่ภาวะวิกฤติโดยใช้ MEWS

### วิธีดำเนินการ

1. ค้นหาสาเหตุของการย้ายหอผู้ป่วยวิกฤติโดยไม่ได้วางแผนร่วมกับบุคลากรในหน่วยงาน
2. รวบรวมแนวคิดในการหาทางป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดเหตุซ้ำ
3. ค้นหาหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้อง
4. จัดทำแนวทางการประเมินโดยใช้ MEWS
5. ทดลองใช้แนวทางการประเมิน

6. พัฒนาแนวทางการประเมินอย่างต่อเนื่อง
7. สรุปผล

### ผลการศึกษา

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2563 ของงานการพยาบาลศัลยกรรมกระดูกและข้อสามัญและเวชศาสตร์ฟื้นฟู มีสถิติการกู้ชีพฉุกเฉินที่หอผู้ป่วยคิดเป็นร้อยละ 0.78 ภายหลังจากนำแบบประเมินมาใช้ พบว่า อัตราการย้ายเข้าสู่หอผู้ป่วยวิกฤติโดยมิได้วางแผนเป็นศูนย์ และอัตราการกู้ชีพที่หอผู้ป่วยเป็นศูนย์

หน่วยงานได้มีการค้นหาสาเหตุของปัญหาอย่างเป็นระบบโดยการค้นหาสาเหตุร่วมกับแพทย์ผู้รักษา คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพศัลยกรรมกระดูกข้อสามัญและเวชศาสตร์ฟื้นฟู รวมถึงบุคลากรในหน่วยงาน พบว่า หากมีเครื่องมือในการเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงอาการน่าจะช่วยให้การติดตามอาการของพยาบาลมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น จึงร่วมกันค้นคว้าร่วมกับบุคลากรในหน่วยงานเพื่อค้นหาหลักฐานเชิงประจักษ์ในการคัดกรองอาการก่อนที่ผู้ป่วยจะเข้าสู่ภาวะวิกฤติ จึงมีการกำหนดให้มีการนำแนวทางการประเมินสัญญาณเตือนภาวะวิกฤติใช้ในการประเมินผู้ป่วยที่กลับจากห้องผ่าตัดใน 24 ชั่วโมงแรก แต่ยังไม่ได้มีการกำหนดการใช้แบบประเมินในกลุ่มผู้ป่วยอื่น หน่วยงานจึงนำแนวปฏิบัติดังกล่าวมากำหนดเป็นกิจกรรมพัฒนาคุณภาพในหน่วยงานโดยกำหนดกลุ่มผู้ป่วยที่ต้องใช้แนวปฏิบัติเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้ป่วยที่รับย้ายจากหอผู้ป่วยวิกฤติ เป็นต้น

### สรุป

การดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการคัดกรองอาการโดยใช้ MEW score จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาระบบการคัดกรองอาการผู้ป่วยที่มี

ภาวะเสี่ยง/ผู้ป่วยที่ต้องเฝ้าระวังติดตามอาการอย่างใกล้ชิดในหน่วยงาน เพื่อช่วยให้บุคลากรในหน่วยงานมีแนวทางในการประเมินอาการ/อาการแสดงของผู้ป่วยเป็นไปในทิศทางเดียวกันลดความผิดพลาดที่เกิดจากการคัดกรองอาการ/อาการแสดงที่ทำให้ผู้ป่วยมีอาการทรุดลง ช่วยให้มีความรู้ในการคัดกรองอาการมีเครื่องมือคือการใช้ Modified Early Warning Sign ซึ่งเป็นเครื่องมือในการประเมินผู้ป่วยก่อนเข้าสู่ภาวะวิกฤติที่ใช้กันอย่างกว้างขวาง มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของงานการพยาบาลศัลยกรรมกระดูกและข้อสามัญและเวชศาสตร์ฟื้นฟู ยังไม่มีแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานในการคัดกรองอาการ ภายหลังจากการนำแบบประเมินมาใช้จึงได้มีการนำแนวทางการประเมินสัญญาณเตือนภาวะวิกฤติมาปรับใช้ในการคัดกรองผู้ป่วย พบว่า สามารถลดอุบัติการณ์การกู้ชีพฉุกเฉินที่หอผู้ป่วยได้

### เอกสารอ้างอิง

1. ปณีภูธรา นาคช่วย, ละมัยพร อินประสงค์, วาริน ต้นตระกูล, ปติวรดา ทองใบ, พิไลพรรณ จันท๊ะนุ. MEWS: Adult Pre Arrest Sign กับ บทบาทพยาบาล. เวชบันทึกศิริราช 2560; 10(3):186-190.
2. แสงโสม ช่วยช่วง. ผลของการใช้แนวทางการประเมินสัญญาณเตือนการเข้าสู่ภาวะวิกฤติ(MEWS)ในการประเมินและเฝ้าระวังอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยในห้องตรวจสวนหัวใจ โรงพยาบาลตรัง. วารสารพยาบาลโรคหัวใจและทรวงอก 2561; 29(1):72-83.
3. Petersen JA. (2018). Early warning score challenges and opportunities

in the care of deteriorating patient.  
Dan Med J. 2018 ;65(2):1-13.